

MVO-beleid BNG Bank

Koninginnegracht 2
2514 AA Den Haag
T 070 3750 750
www.bng.nl

Dit document vormt een onlosmakelijk onderdeel van het jaarverslag 2012 van BNG Bank.

Datum

1 maart 2013

Onze referentie

1450451

N.V. Bank Nederlandse
Gemeenten, statutair
gevestigd te Den Haag en
ingeschreven in het
Handelsregister onder
nummer 27008387

Missie en strategie

BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten voor maatschappelijke voorzieningen voor de burger.

De kerntaak van BNG Bank is om tegen lage tarieven krediet te verstrekken aan of onder garantie van Nederlandse overheden. BNG Bank biedt haar kernklanten financiële dienstverlening aan in goede tijden én in slechte tijden, ook op momenten dat andere partijen zich terugtrekken. De strategie van de bank is met 'de klant' mee te bewegen. Dit doet BNG Bank door met diensten op maat in te spelen op de veranderende behoeften van haar klanten. Daarmee speelt BNG Bank een essentiële rol in de financiering van publieke taken. Met haar dienstverlening flankiert zij het beleid van de overheid, dat is gericht op houdbaarheid van de Nederlandse overheidsfinanciën.

BNG Bank is een gespecialiseerde bank. Voor klanten die tevens aandeelhouder zijn vervult BNG Bank de facto de rol van inkooporganisatie.

Het dienen van het publieke belang en daarmee het volgen en ondersteunen van overheidsbeleid is ingebed in de strategie van de bank. Jaarlijks wordt de strategie van de bank door de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen geijkt aan de hand van een meerjarenvisie. Er wordt de komende drie tot vijf jaar geen wijziging in de strategie van de bank verwacht.

Elders op bng.nl worden de strategie en strategische doelstellingen van BNG Bank uitvoeriger beschreven en toegelicht.

Kernwaarden

Betrouwbaar, professioneel en eigentijds: dat zijn de kernwaarden van BNG Bank. In het licht van haar maatschappelijke functie wil BNG Bank een veilige bank zijn en blijven, die zichtbaar en herkenbaar is voor haar stakeholders. BNG Bank vertoont bij haar activiteiten een karakteristiek van duurzaam ondernemen; de groei van haar activiteiten dient verantwoord te zijn. Intern streeft BNG Bank naar een open cultuur. Opleiding en ontwikkeling zijn speerpunten van het personeelsbeleid.

Specifieke activiteiten

BNG Gebiedsontwikkeling is actief op het gebied van de realisatie van ruimtelijke plannen. BNG Vermogensbeheer richt zich op vermogensbeheer voor overheden en andere instellingen met een maatschappelijk belang. De activiteiten van deze 100%-dochterondernemingen leveren een bijdrage aan de hoofddoelstelling. Voorts biedt BNG Bank diensten aan via BNG Betalingsverkeer en BNG Advies. Nadere informatie over de specifieke activiteiten van de bank is te vinden in het jaarverslag en op bnggo.nl, bngvb.nl en bngadvies.nl.

Datum

1 maart 2013

Onze referentie

1450451

Pagina

2 van 16

Visie op MVO

MVO betekent voor BNG Bank dat alle relevante stakeholders van de bank doordrongen zijn van haar rol voor de klant en de samenleving. De maatschappelijke functie van BNG Bank is gediend met tevreden aandeelhouders, medewerkers én partijen op de geld- en kapitaalmarkt die vertrouwen hebben in de bank. Zij moeten het beeld hebben dat BNG Bank recht doet aan hun verwachtingen en belangen. Het handhaven van deze balans en het bijdragen aan een zich goed ontwikkelende samenleving, gericht op duurzaamheid: dat is maatschappelijk verantwoord ondernemen. De belangrijkste uitdagingen die BNG Bank ziet in de komende drie tot vijf jaar op het gebied van 'markt, mens en milieu' zijn weergegeven in het jaarverslag.

Met de explicitering van haar MVO-beleid wil BNG Bank aansluiten op en ondersteunen bij de duurzaamheidsdoelstellingen van haar stakeholders. Handhaving van de reputatie en de kredietwaardigheid van de bank is een tweede overweging om expliciet MVO-beleid te ontwikkelen. Ten slotte biedt een MVO-beleid mogelijkheden om de betrokkenheid van medewerkers bij de bank te vergroten.

BNG Bank hanteert voor MVO de definitie van de Sociaal-Economische Raad (SER): het bewust richten van de ondernemingsactiviteiten op lange termijn en waardecreaties in drie dimensies: markt, mens en milieu. De punten waarop BNG Bank zich in haar beleid richt, sluiten hierop aan en zijn in een goede balans met de ondernemingsactiviteiten van de bank, ook op lange termijn.

De visie van BNG Bank op MVO is uitgewerkt in vijf thema's:

- veilige bank: BNG Bank staat voor betrouwbaar bankieren met maatschappelijke meerwaarde;
- verantwoorde groei: met haar dienstverlening dient BNG Bank indirect het belang van de Nederlandse burger;
- betrokken medewerkers: de bank investeert in haar medewerkers en hecht waarde aan een open cultuur;
- milieubewuste bedrijfsvoering: BNG Bank heeft acties geformuleerd voor verdere verbetering;
- bijdragen aan kunst en cultuur: de bank hecht aan het stimuleren van deze activiteiten, die door de stakeholders worden gewaardeerd.

Over de voortgang op deze thema's wordt gerapporteerd in het jaarverslag.

De verslaggeving van de bank is overeenkomstig de standaard van het Global Reporting Initiative (GRI). De bank heeft zes kernindicatoren uitgekozen waarop in het bijzonder wordt gestuurd en die naar haar oordeel goed weergeven in welke mate het door de bank gevoerde beleid succesvol is. De verdeling van deze kernindicatoren over de thema's leidt tot een integrale benadering waarin de belangen van alle relevante stakeholders een evenwichtige plaats krijgen.

Datum

1 maart 2013

Onze referentie

1450451

Pagina

3 van 16

De beschreven punten zijn schematisch weergegeven in de volgende figuur.

Datum

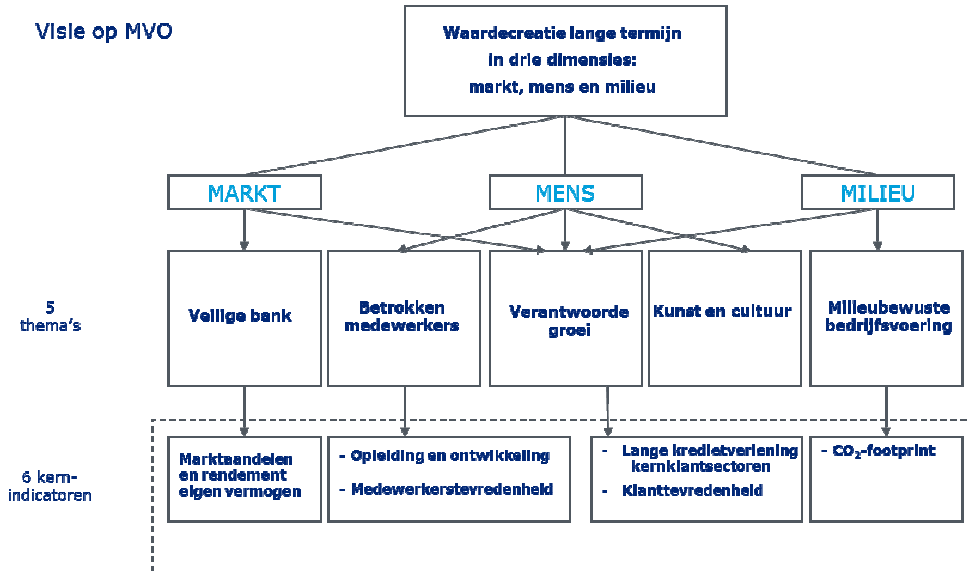
1 maart 2013

Onze referentie

1450451

Pagina

4 van 16

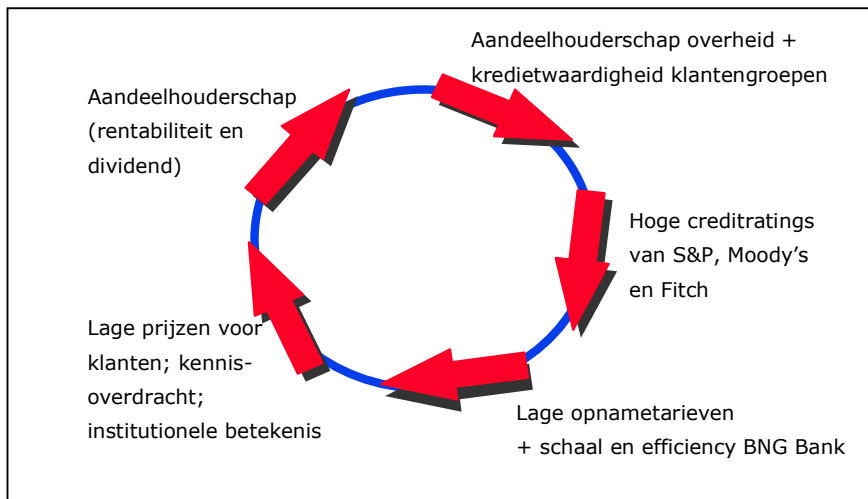

Waardeketen

De waardeketen van BNG Bank is samen te vatten als: beleggers ↔ BNG Bank ↔ klanten. Tussen beleggers en klanten functioneert BNG Bank als transformator van volumina, looptijden en kredietrisico's. De wijze waarop de bank haar rol in deze waardeketen invult is mogelijk door een aantal factoren, die hierna worden toegelicht.

Het aandeelhouderschap van de centrale overheid en de decentrale overheden, het door de statuten van BNG Bank beperkte werkterrein van de bank en de kredietwaardigheid van de klanten in de publieke sector, geven rating agencies en beleggers op de internationale geld- en kapitaalmarkt het vertrouwen dat het risico van kredietverlening door BNG Bank zeer beperkt is. BNG Bank beschikt op grond hiervan over triple A-ratings van Moody's, Standard & Poors en Fitch. Dit biedt de bank een gunstige uitgangspositie voor het opnemen van geld op de internationale geld- en kapitaalmarkt. Voor de klanten van BNG Bank komen daardoor steeds tegen zo laag mogelijke prijzen voldoende financieringsmiddelen beschikbaar. Dit wordt versterkt doordat de bank de omvangrijke gemeenschappelijke vraag van haar klanten goed kan afstemmen op de behoeften van beleggers aan volume, valuta's en liquiditeit. BNG Bank streeft daarbij niet naar een maximaal, maar naar een redelijk rendement op het eigen vermogen. Dit rendement komt in de vorm van dividend weer ten goede aan de aandeelhoudende overheden. Diezelfde aandeelhoudende overheden zijn meestal ook klant van de bank. Zij delen in de winst van BNG Bank én profiteren van de lage prijzen die de bank hen in rekening brengt.

In de volgende figuur is een en ander samengevat.

Datum

1 maart 2013

Onze referentie

1450451

Pagina

5 van 16

De bijdrage van BNG Bank aan het publieke beleid dient uiteindelijk het belang van de Nederlandse burger: de lagere kosten voor (de financiering van) tal van publieke voorzieningen, komen tot uitdrukking in lagere gemeentelijke tarieven, lagere sociale huurprijzen en lagere tarieven voor zorgverlening en onderwijs. Daarnaast ondersteunt de bank haar klanten ten behoeve van de beheersing van financiële risico's.

Ketenverantwoordelijkheid

BNG Bank wil geen zaken doen met partijen die de reputatie van de bank kunnen schaden.

Beleggers

BNG Bank kent geen spaarbedrijf voor particulieren en is voor het opnemen van geld bijna volledig aangewezen op de (internationale) geld- en kapitaalmarkt in de vorm van openbare emissies.

De vraag welke partijen beleggen in BNG-obligaties kan slechts zeer ten dele door BNG Bank worden beantwoord, omdat de handel in BNG-obligaties via de beurs plaatsvindt. Op haar investors site heeft de bank een aantal 'Capital Markets Facts' gepubliceerd die haar wel bekend zijn.

In de beschreven omstandigheden vult BNG Bank haar ketenverantwoordelijkheid in door bij emissies van obligatieleningen mogelijke beleggers te informeren conform de transparantievereisten uit de Wet op het financieel toezicht (Wft).

Financiële tegenpartijen waarmee BNG Bank zaken doet vallen onder het Customer Due Diligence-beleid van de bank (CDD). Dit beleid is gebaseerd op de door de Wft gestelde eis van integere bedrijfsvoering en op de Nederlandse antiwitwaswetgeving. Ook organisaties die rechtstreeks geld plaatsen bij BNG Bank zijn onderworpen aan het CDD-beleid.

Klanten

Financieringsaanvragen die BNG Bank krijgt voorgelegd zijn afkomstig van instellingen in het publieke domein en organisaties met een sterke overheidsbetrokkenheid en hebben in tal van gevallen een proces van democratische besluitvorming doorlopen, binnen het kader van de geldende wet- en regelgeving. De aandacht van overheden voor maatschappelijk verantwoord ondernemen ondersteunt het beleid van de bank op dit terrein. Zo vormt de democratische besluitvorming en monitoring door publieke instellingen in het algemeen op voorhand al een sterke verdedigingswal tegen milieuonvriendelijke investeringen. In voorkomende gevallen vraagt de bank haar klanten om overlegging van de benodigde goedkeuringen en vergunningen en gaat zij na of de klanten aan de gestelde voorwaarden voldoen, zoals bijvoorbeeld het opstellen van een Milieueffectenrapportage.

BNG Bank wijst klanten op de risico's die aan een product kunnen kleven. Transparantie van de transactie voor de klant acht BNG Bank van groot belang. Een goede vervulling van de zorgplicht, ofwel handelen in het belang van de klant, is inherent aan de missie van de bank. Belangenconflicten worden voorkomen of beheerst; hiertoe is BNG Bank ook verplicht uit hoofde van de Wft. In het onverhoopte geval dat een klant toch een klacht heeft over de dienstverlening kan hij naar keuze bij diverse 'loketten' terecht (zie ook de website van de bank).

Het doel dat de bank steeds voor ogen heeft is om financiering tegen zo laag mogelijke tarieven mogelijk te *blijven* maken, ook bij beleidswijzigingen van de overheid. De bank stimuleert met haar benadering maatschappelijk verantwoorde investeringen binnen het publieke domein. Voorbeelden zijn de financiering van sociale huurwoningen, brede scholen, woonzorgprojecten en instellingen voor sociale werkvoorziening. Bijzondere voorbeelden van projecten op milieugebied zijn de financiering van energiezuinige warmtepompinstallaties in nieuwbouwprojecten en de financiering van energiebesparende maatregelen in zwembaden en de financiering van een biowarmtecentrale.

Het overbruggen van het kennisverschil tussen (semi-)publieke sector en financiële wereld is een belangrijke extra toegevoegde waarde van BNG Bank. Voorbeelden zijn de optimalisering van leningportefeuilles van klanten op advies van de bank en de maatwerkfinanciering die BNG Bank levert in reactie op veranderende marktomstandigheden en regelgeving bij klanten en op wijzigende structuren in het publieke domein.

Om de financiële kennis en processen van haar klanten verder te verbeteren verzorgt BNG Bank op basis van haar financiële expertise en haar kennis van de verschillende sectoren seminars. Ook geeft de bank individuele adviezen aan klanten. De advies- en opleidingstrajecten van BNG Advies zijn vooral gericht op de verbetering van de effectiviteit en efficiency van het financiële proces en de deskundigheid bij klanten. Adviezen houden rekening met de relevante wetgeving, zoals de Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido).

Nieuwe en bestaande klanten worden conform het Customer Due Diligence-beleid (CDD) getoetst aan de statuten van BNG Bank en op integriteit. Het CDD-beleid is gepubliceerd op de website van de bank. Voor de acceptatie van klanten en financiële tegenpartijen op het vlak van kredietwaardigheid beschikt de bank over eigen

Datum

1 maart 2013

Onze referentie

1450451

Pagina

6 van 16

acceptatiesystemen.

BNG Bank geeft in eigen beheer het maandblad B&G uit, waarin artikelen worden gepubliceerd die relevant zijn voor instellingen in het publieke domein: publicaties die voornamelijk worden verzorgd door vertegenwoordigers van klanten en functionarissen van koepelorganisatie VNG en de bank zelf.

Klanten die overtollige liquiditeiten willen beleggen kunnen terecht bij de bank of bij BNG Vermogensbeheer, een 100%-dochter van BNG Bank. BNG Vermogensbeheer beheert ten behoeve van klanten beleggingsfondsen en mandaten op een duurzame manier. Hierbij wordt samengewerkt met het researchinstituut Sustainalytics. Sustainalytics voert een zogenaamde pre-screening van de portefeuilles van BNG Vermogensbeheer uit, levert BNG Vermogensbeheer data waarmee de portefeuilles verder verduurzaamd kunnen worden en bepaalt jaarlijks achteraf of de portefeuilles inderdaad duurzaam belegd zijn geweest. BNG Vermogensbeheer heeft ook de Principles for Responsible Investment ondertekend en is lid van de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling. De beleggingsproducten van BNG Vermogensbeheer willen voldoen aan het overheidsbeleid zoals vastgelegd in de Wet Fido en de Wft.

Datum

1 maart 2013

Onze referentie

1450451

Pagina

7 van 16

Duurzame criteria toepassen of niet?

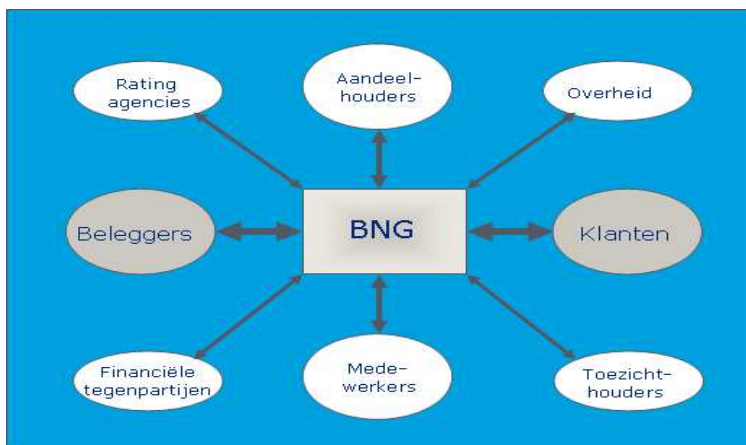
Hoort BNG Bank financieringsaanvragen af te wijzen die niet aan bepaalde duurzaamheidscriteria voldoen? Dit is een dilemma. De democratische besluitvorming en monitoring door publieke instellingen vormen immers al een sterke verdedigingswal tegen bijvoorbeeld milieuonvriendelijke investeringen door deze instellingen. In hoeverre wordt de autonomie van de gemeenten aangetast als BNG Bank financieringsaanvragen van de gemeenten op principiële gronden afwijst, of daarin aanpassingen vraagt?

Uit gesprekken met aandeelhouders en klanten blijkt, dat hierover zowel vanuit het perspectief van de aandeelhouder als dat van de klant verschillend wordt gedacht. Tegen de geschetste achtergrond heeft de bank geconcludeerd dat het op haar weg ligt met de financiering van duurzame investeringen positieve stimulansen te bieden, maar dat uitsluitingen van kredietverlening vanuit de optiek van duurzaamheid niet in de rede liggen.

Stakeholders

Voor een adequate vervulling van haar rol in de waardeketen is het van belang dat BNG Bank niet alleen goede relaties onderhoudt met haar klanten en met beleggers, maar met al haar stakeholders. Als haar stakeholders ziet BNG Bank individuen en groepen die op een of andere wijze belang hebben bij een organisatie of bedrijf. Zij kunnen een organisatie beïnvloeden of worden er door beïnvloed.

De stakeholders van BNG Bank zijn in onderstaand schema weergegeven. De waardeketen waarin BNG Bank opereert komt hierin eveneens tot uitdrukking.

Datum

1 maart 2013

Onze referentie

1450451

Pagina

8 van 16

Het vertrouwen van de stakeholders in BNG Bank is cruciaal om de missie en strategische doelstellingen van de bank te blijven realiseren. Integriteit en transparantie zijn hierbij sleutelbegrippen; deze vormen het fundament voor maatschappelijk verantwoord ondernemen door BNG Bank.

Om de strategie en bedrijfsprocessen van de bank zorgvuldig op elkaar af te stemmen, heeft BNG Bank geïdentificeerd welke onderwerpen/aandachtspunten bepalend zijn voor de relaties met haar stakeholders, zowel vanuit het perspectief van de stakeholder (wat wil de stakeholder van BNG Bank), als vanuit het perspectief van de bank (wat wil BNG Bank zelf bereiken). Steeds opnieuw is de uitdaging om simultaan de belangen van stakeholders en van BNG Bank zelf te realiseren. In onderstaand schema is dit speelveld weergegeven.

Stakeholder	Perspectief stakeholder	Perspectief BNG Bank
Klanten	<ul style="list-style-type: none"> - <i>goede prijs/kwaliteitverhouding</i> - <i>duurzame producten</i> - <i>financiering van duurzame investeringen</i> - oplossingen voor problemen - <i>partnerschap</i> - goede informatievoorziening - integriteit 	<ul style="list-style-type: none"> - marktaandeel / marge - klantwaardering - minimale kans op kredietverlies - continuïteit - naleven wet- en regelgeving
Beleggers	<ul style="list-style-type: none"> - <i>optimum rendement / zekerheid</i> - liquiditeit - <i>integriteit en transparantie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - permanente toegang geld- en kapitaalmarkt - optimale fundingprijzen/mix
Rating agencies	<ul style="list-style-type: none"> - <i>integriteit en transparantie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - behoud hoge ratings
Aandeelhouders	<ul style="list-style-type: none"> - <i>redelijk dividend/rendement</i> - zekerheid over rendement - continuïteit - belang overheden - MVO-beleid - toereikende corporate governance 	<ul style="list-style-type: none"> - continuïtering aandeelhouderschap - MVO-beleid - kwijting voor gevoerd bestuur - kwijting voor gevoerd toezicht
Overheid	<ul style="list-style-type: none"> - <i>effectieve uitvoering overheidstaak</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - erkenning overheidstaak BNG Bank

Stakeholder	Perspectief stakeholder	Perspectief BNG Bank	Datum
	<ul style="list-style-type: none"> - MVO-verslaggeving - level playing field - handhaving wet- en regelgeving 	<ul style="list-style-type: none"> - MVO-verslaggeving - continuering - aandeelhouderschap - politieke voorspelbaarheid 	1 maart 2013
Financiële tegenpartijen	<ul style="list-style-type: none"> - <i>goed rendement</i> - zekerheid - <i>integriteit en transparantie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - toegang - gunstige condities - transparantie - minimale verlieskans 	Onze referentie 1450451
Medewerkers	<ul style="list-style-type: none"> - aantrekkelijk werk - prettige werkomstandigheden - marktconforme arbeidsvoorwaarden - <i>ontwikkelingsmogelijkheden</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - adequate bezetting - goede motivatie - passende kosten - maatschappelijk verantwoord functioneren 	Pagina 9 van 16
Toezichthouders	<ul style="list-style-type: none"> - <i>integriteit en transparantie</i> - beheerste bedrijfsvoering - goedkeurende accountantsverklaring - voldoen aan wet- en regelgeving - voorspelbaarheid 	<ul style="list-style-type: none"> - goedkeuring beleid - behoud vergunningen - beheerste en integere bedrijfsvoering - compliance 	

De belangrijkste onderwerpen/aandachtspunten zijn gecursiveerd; deze staan centraal bij de thema's en kernindicatoren waarin het MVO-beleid van BNG Bank is uitgewerkt.

- *Veilige bank.* De prijs/kwaliteitverhouding voor klanten en het rendement voor aandeelhouders komen tot uitdrukking onder het thema veilige bank. Voor een effectieve uitvoering van de overheidstaak zijn beide elementen van belang. De kernindicator marktaandeel en rendement eigen vermogen beschouwt BNG Bank als dé expressie van de mate waarin stakeholders haar als veilige bank beschouwen. Het rendement voor beleggers en financiële tegenpartijen blijkt uit de gunstige verhouding tot het risico. In de genoemde kernindicator klinkt ook de beeldvorming bij beleggers, rating agencies, financiële tegenpartijen en toezichthouders over de integriteit en transparantie van de bank door.
- *Verantwoorde groei.* Het partnerschap met klanten is een belangrijk aspect van de maatschappelijke functie van BNG Bank. De maatschappelijke functie van de bank komt tot uitdrukking onder het thema verantwoorde groei, met name in de kernindicator langlopende kredietverlening kernklantsectoren. Het oordeel van de klanten over de producten en financieringen van BNG Bank klinkt door in de kernindicator klanttevredenheid.
- *Betrokken medewerkers.* Ontwikkelingsmogelijkheden voor medewerkers komen tot uitdrukking onder het thema betrokken medewerkers, in de kernindicator opleiding en ontwikkeling. De beoordeling van het geheel van onderwerpen/aandachtspunten voor medewerkers klinkt door in de kernindicator medewerkerstevredenheid.

De keuze van de genoemde kernindicatoren wordt nader toegelicht in de paragraaf Managementbenadering MVO.

Stakeholderdialoog

De dialoog met de relevante stakeholders vormt de logische afgeleide van het door BNG Bank gekozen model. Met stakeholders wordt gestructureerd en periodiek overleg gevoerd over zowel maatschappelijke als economische onderwerpen. De dialoog met de onderscheiden stakeholders is afgestemd op hun specifieke informatiebehoefte.

Klanten

BNG Bank is bij tal van gelegenheden in gesprek met haar klanten. De bank ontvangt frequent delegaties van individuele gemeenten en provincies om met hen te spreken over de activiteiten en werkwijze van BNG Bank. Voor de gemeenten organiseert de bank periodiek het G4-overleg (grote gemeenten), het overleg met gemeenten met 20.000 tot 50.000 inwoners, het 50.000+ overleg en het 100.000+ overleg. Ook met de koepelorganisaties VNG en IPO onderhoudt de bank frequente contacten. BNG'ers spreken ook regelmatig met sectorinstellingen voor de corporatie- en zorgsector zoals koepelorganisatie Aedes, het Centraal Fonds Volkshuisvesting, het Waarborgfonds Sociale Woningbouw en het Waarborgfonds voor de Zorgsector. Ook via bijdragen aan congressen is de bank met haar klanten in gesprek.

Beleggers

De informatie ten behoeve van de beleggers op de verschillende continenten verzorgt BNG Bank voornamelijk via haar Engelstalige website, aangezien beleggers in BNG-papier voor een groot deel onbekend zijn. De jaarverslagen van de bank zijn op deze investors site terug te vinden. Daarnaast organiseert BNG Bank regelmatig internationale 'roadshows', waarbij zij meer gericht de dialoog met grote lokale beleggers aangaat over de ontwikkelingen bij BNG Bank, met als doel hen te interesseren voor het kopen van BNG-obligaties. De maatschappelijke betekenis van BNG Bank voor de Nederlandse samenleving komt hierbij prominent aan de orde. Ook via bijdragen aan congressen is de bank met partijen in de beleggingswereld in gesprek.

Financiële tegenpartijen

De financiële tegenpartijen bemiddelen namens BNG Bank met de (potentiële) beleggers. Bij hen kan de bank ook terecht voor het afsluiten van afgeleide producten en voor het stallen en opnemen van tijdelijke overschotten, dan wel tekorten. BNG Bank selecteert haar financiële tegenpartijen zorgvuldig. Het belangrijkste criterium heeft betrekking op kredietwaardigheid. De contacten zijn zakelijk van karakter en vinden een-op-een plaats.

BNG Bank neemt deel aan interbancaire samenwerkingsverbanden. Zij is actief lid van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB). In Europees verband is de bank actief binnen de European Association of Public Banks (EAPB). Daarin overleggen banken met een meer of minder vergelijkbaar businessmodel met elkaar op basis van uitwisseling van informatie over actuele thema's. Doel hiervan is de gezamenlijke belangenbehartiging in het licht van de financiering van publieke taken.

Aandeelhouders

Door het aandeelhouderschap van de centrale overheid en de decentrale overheden en door haar klantenkring maakt BNG Bank een integraal onderdeel uit van de

Datum

1 maart 2013

Onze referentie

1450451

Pagina

10 van 16

Nederlandse publieke sector. De bank kent al haar aandeelhouders en treft een groot aantal van hen in de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA). Daarnaast overlegt de bank ook buiten de AVA met haar aandeelhouders. De meeste aandeelhouders zijn ook klant van de bank. De strategische doelstellingen en randvoorwaarden, het beleid en de activiteiten van BNG Bank worden jaarlijks toegelicht in de AVA. Met de Staat der Nederlanden wordt periodiek gesproken over de gang van zaken. De andere aandeelhouders worden periodiek ook bijgepraat.

Datum

1 maart 2013

Onze referentie

1450451

Pagina

11 van 16

Rating agencies

Het handhaven van de excellente kredietwaardigheid is essentieel voor het realiseren van de missie, omdat de bank voor haar funding geheel afhankelijk is van de (internationale) geld- en kapitaalmarkt. De periodieke en open overleggen met de verschillende rating agencies (Moody's, Fitch, S&P's) zijn om die reden van bijzonder belang. De gesprekken met de rating agencies vinden plaats met een vaste periodiciteit en binnen geformaliseerde overlegstructuren en voorts zo vaak als een van beide partijen daarom vraagt.

Toezichthouders

Uitgangspunt is dat BNG Bank wil voldoen aan de wet- en regelgeving die op banken van toepassing is. Het betreft met name de Wft, de regelgeving van de Nederlandsche Bank (DNB, prudentieel toezicht) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM, gedragstoezicht) en in toenemende mate ook die van de European Banking Authority (EBA) en de European Supervisory Markets Authority (ESMA). Met DNB onderhoudt de bank frequente contacten. De formele overlegmomenten met DNB zijn het jaarlijkse beleidsgesprek en het jaarlijkse risico-overleg. Verder vindt overleg plaats zo vaak als een van beide partijen daarom vraagt. De intensiteit van de overleggen is de afgelopen jaren toegenomen als gevolg van de wijzigingen in de regelgeving en daarmee in het toezicht. Ook het aantal onderwerpen waarover het toezicht zich uitstrekt neemt toe. Daarbij is onder andere te denken aan het beloningsbeleid en de interne auditfunctie.

Overheid

BNG Bank onderhoudt contacten met alle voor haar werkterrein relevante ministeries. Naast het ministerie van Financiën zijn dit met name de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en Economische Zaken (EZ). Onderwerpen waarover met de relevante ministeries is en wordt gesproken zijn bijvoorbeeld de implicaties van komende financiële wet- en regelgeving, de Wet Fido en de financierbaarheid van de kernklantsectoren van BNG Bank.

Medewerkers

De medewerkers vormen het fundament van BNG Bank. De bank beschikt over een marktconform personeelsbeleid, met goede werkomstandigheden en ontwikkelingsmogelijkheden. De bank houdt regelmatig medewerkerstevredenheidsonderzoeken.

BNG Bank heeft een door medewerkers gekozen Ondernemingsraad (OR), die periodiek met de Raad van Bestuur overlegt. Terugkerende onderwerpen in dat overleg zijn de strategie van de bank en de algemene gang van zaken, het jaarplan en budget en het gevoerde sociale beleid.

Jaarlijks is in drie Overlegvergaderingen ook een vertegenwoordiging van de Raad van

Commissarissen aanwezig. Eenmaal per jaar vindt een ontmoeting plaats van de voltallige OR met de voltallige Raad van Commissarissen en Raad van Bestuur. Nadere informatie over de OR is te vinden in het jaarverslag en op bng.nl.

Datum

1 maart 2013

De waarde die de bank hecht aan educatie van en communicatie met haar medewerkers komt ook tot uitdrukking in interne themabijeenkomsten voor alle medewerkers. Naast de financiële resultaten komen daarin actuele onderwerpen aan de orde.

Onze referentie

1450451

Pagina

12 van 16

Managementbenadering MVO

BNG Bank heeft in lijn met de verslaggevingssystematiek van het GRI zes kernindicatoren uitgekozen waarop in het bijzonder wordt gestuurd en die naar haar oordeel goed weergeven in welke mate het door de bank gevoerde beleid succesvol is. Het betreft:

- marktaandelen + rendement eigen vermogen (EC1);
- langlopende kredietverlening kernklantsectoren (EC9/FS7);
- klanttevredenheid (PR5);
- opleiding en ontwikkeling (LA11);
- medewerkerstevredenheid;
- CO₂-footprint (EN16).

De verdeling van deze kernindicatoren over de thema's leidt tot een integrale benadering waarin de belangen van alle relevante stakeholders een evenwichtige plaats krijgen. De periodieke beoordeling van de materialiteit van de gekozen kernindicatoren vindt plaats binnen het reguliere evaluatie- en planningsproces van BNG Bank. Hieronder wordt achtereenvolgens ingegaan op het proces, de wijze van beleidsvorming en de managementbenadering door BNG Bank van de verschillende dimensies van de door haar gehanteerde definitie van MVO. Alle relevante aspecten van de GRI-aandachtsgebieden passeren hierbij de revue.

Proces

Jaarlijks evalueert BNG Bank op basis van een intern opgestelde meerjarenvisie in hoeverre de strategie en de strategische doelstellingen van de bank aanpassing behoeven. De meerjarenvisie wordt, na afstemming in het Directieoverleg en het Managementoverleg, vastgesteld door de Raad van Bestuur en vervolgens ter bespreking en goedkeuring aan de Raad van Commissarissen voorgelegd. Op basis van de meerjarenvisie schrijft de Raad van Bestuur een planbrief, waarin de belangrijkste thema's en projecten voor het komende jaar worden benoemd. Nadat de planbrief intern is afgestemd en vastgesteld, schrijven de verantwoordelijke leidinggevendenden op basis hiervan jaarplannen voor hun directoraat of afdeling. Tevens wordt een jaarplan voor BNG Bank opgesteld. Alle plannen bevatten beleidsdoelstellingen en prestatie-indicatoren. Na afstemming in het Directieoverleg en het Managementoverleg worden de plannen vastgesteld door de Raad van Bestuur en wordt het jaarplan voor BNG Bank ter bespreking en goedkeuring aan de Raad van Commissarissen voorgelegd. Monitoring van de uitvoering van de jaarplannen vindt plaats door de Raad van Bestuur op basis van kwartaalrapportages, die besproken worden met de respectievelijke directeuren en stafhoofden. In haar jaarverslag legt BNG Bank publiekelijk verantwoording af over de gerealiseerde resultaten. Met ingang van het verslagjaar 2012 vindt de financiële en

maatschappelijke verslaggeving geïntegreerd plaats.

Beleidsvorming

Het MVO-beleid van de bank is onderworpen aan de goedkeuring van de Raad van Commissarissen. De bespreking door de voltallige Raad over dit onderwerp wordt voorbereid door de Commissie Marktstrategie. Dat geldt ook voor de relevante aspecten uit de meerjarenvisie en het jaarplan van BNG Bank. Binnen de Raad van Bestuur ligt de verantwoordelijkheid voor het MVO-beleid bij de voorzitter. Over beleidsvoorstellen wordt besloten door de voltallige Raad van Bestuur. Beleidsvoorstellen worden voorbereid door de MVO-commissie en de werkgroep Financiering Duurzame Investeringen, in afstemming met het verantwoordelijke senior management. Voor de uitvoering van het beleid binnen de onderscheiden thema's zijn de leden van de Raad van Bestuur verantwoordelijk. Zij worden daarbij voor de verschillende onderdelen geassisteerd door de leden van het senior management die verantwoordelijk zijn voor het realiseren van de te onderscheiden MVO-doelstellingen en de meetmethoden daarvoor.

Dimensie Markt

BNG Bank wil een veilige bank zijn. De ratings van Moody's, Standard & Poor's en Fitch duiden op een solide risicobeheersing en op betrouwbaarheid en integriteit in de bedrijfsvoering; handhaving daarvan is voor de bank een voorwaarde voor de uitvoering van haar kerntaak. Die kerntaak is om tegen lage tarieven krediet te verstrekken aan of onder garantie van Nederlandse overheden; de bank streeft niet naar winstmaximalisatie. In lijn hiermee verwachten diezelfde overheden – voor zover aandeelhouder van BNG Bank – dat de bank hen een *redelijk* rendement oplevert.

Over de *economische prestaties* van BNG Bank wordt uitvoerig gerapporteerd in het jaarverslag. De *marktaanwezigheid* van BNG Bank beperkt zich tot Nederland en leidt niet tot bijzondere punten van aandacht. De bank draagt haar kerntaak en het streven om met haar dienstverlening het beleid van de overheid te flankeren breed uit (*publieke beleid*). *Corruptie, concurrentiebelemmerend gedrag en naleving* van relevante wet- en regelgeving zijn voor BNG Bank punten van aandacht bij het thema veilige bank. Dat geldt ook voor de *privacy van klanten* en *naleving* van wet- en regelgeving betreffende de levering en het gebruik van producten en diensten. De kernindicator marktaandeelen (EC1) is gekozen, omdat deze de effectiviteit van de bank in het realiseren van haar missie aangeeft. De kernindicator rendement eigen vermogen (EC1) geeft de mate van efficiëntie aan waarmee zij dat doet. Samen vormen deze indicatoren – tevens strategische doelstellingen van BNG Bank - de beste weergave van de kerntaak en mate van succes van de bank.

De Raad van Commissarissen stelt jaarlijks doelstellingen voor de marktaandeelen en het rendement eigen vermogen vast. De Raad van Bestuur en het senior management zijn verantwoordelijk voor de realisatie van deze doelstellingen. De Raad van Commissarissen beoordeelt jaarlijks de realisaties op basis van een rapportage van de externe accountant.

Dimensie Mens

Gelet op haar maatschappelijke functie streeft BNG Bank naar verantwoorde groei. Dit heeft zowel een kwantitatieve als een kwalitatieve kant.

Datum

1 maart 2013

Onze referentie

1450451

Pagina

13 van 16

Kwantitatief blijkt de betekenis van BNG Bank uit de *indirecte economische effecten* van haar langlopende kredietverlening tegen lage tarieven. Dit drukt de kosten van publieke voorzieningen. Met deze creatie van maatschappelijke waarde dient de bank indirect het belang van de Nederlandse burgers: zij profiteren van lagere gemeentelijke tarieven, lagere sociale huren en lagere tarieven voor zorg en onderwijs, al valt de specifieke impact hiervan niet te meten als gevolg van de diversiteit van financiële posities en de autonomie van beleid bij de diversiteit aan instellingen. De relevante kernindicator is in dit verband het relatieve aandeel van de langlopende kredietverlening in de kernklantsectoren in de kredietportefeuille (EC9/FS7).

Datum

1 maart 2013

Onze referentie

1450451

Pagina

14 van 16

De sturing van de langlopende kredietverlening valt onder de verantwoordelijkheid van de betrokken senior managers. Zij rapporteren aan de voorzitter van de Raad van Bestuur. De kernvraag die de bank zichzelf steeds stelt luidt: hoe kan BNG Bank met haar dienstverlening verder bijdragen aan duurzame investeringen van haar klanten? Mede op basis van een dialoog met klanten, aandeelhouders en medewerkers over hiermee verbonden dilemma's heeft de bank gekozen voor beleidsrichtingen zoals toegelicht in het jaarverslag.

Kwalitatief vraagt het streven naar verantwoorde groei om een bij BNG Bank passend productenpakket. *Gezondheid en veiligheid van consumenten* vormen voor financiële producten geen item. De *etikettering van producten en diensten* krijgt in het kader van de zorg- en informatieplicht jegens klanten wel bijzondere aandacht. BNG Bank vermijdt complexe, exotische producten en producten met (te) hoge risico's voor de klant. De kernklantsectoren van de bank worden door de overheid op dit punt ook gestuurd door middel van wet- en regelgeving. Gekozen is voor de kernindicator klanttevredenheid (PR5), omdat de genoemde punten een belangrijk onderdeel vormen van het periodieke onderzoek naar tevredenheid van klanten over de dienstverlening van BNG Bank.

BNG Bank beschikt over een productgoedkeuringsproces voor de ontwikkeling van (nieuwe) producten. De verantwoordelijkheid voor specifieke onderdelen van het proces is ondergebracht bij de diverse betrokken afdelingen van de bank. De IAD beoordeelt periodiek opzet, bestaan en werking van het proces.

BNG Bank is een in Nederland gevestigde instelling. Met slechts één hoofdkantoor en een bijkantoor, beide in Den Haag, is de impact van BNG Bank op de *gemeenschap* zeer beperkt. De bank streeft naar marktconforme arbeidsvoorwaarden en volgt de Algemene Bank-CAO. De bijdrage van de bank aan de *werkgelegenheid* is beperkt, gezien haar personele omvang. De *verhouding tussen werkgever en werknemer* is in Nederland wettelijk geregeld. De arbeidsomstandigheden (*gezondheid en veiligheid*) voldoen aan de hiervoor in Nederland geldende hoge normen. *Diversiteit en kansen* hebben de aandacht: op alle niveaus van de organisatie streeft de bank naar diversiteit.

Betrokken medewerkers vormen de belangrijkste asset van BNG Bank. Zij werken in een omgeving die als gevolg van – veelal complexe – wet- en regelgeving voortdurend verandert. *Opleiding en onderwijs* helpen hen om op de hoogte blijven van nieuwe ontwikkelingen, deze te begrijpen en in hun werk in te passen. Zo kan BNG Bank haar rol als gespecialiseerde bank aduqaat blijven invullen. Als

kernindicator is opleiding en ontwikkeling (LA11) gekozen, omdat deze de inspanningen van BNG Bank op dit voor haar belangrijke terrein zichtbaar maakt. De kernindicator medewerkerstevredenheid is gekozen, omdat deze in één samenvattend cijfer zichtbaar maakt in welke mate BNG Bank haar medewerkers prettige arbeidsomstandigheden weet te bieden en richtinggevend is voor verbeteringen op onderdelen.

De uitvoering van het personeelsbeleid ligt bij het management en Personeelszaken, dat valt onder de verantwoordelijkheid van de voorzitter van de Raad van Bestuur.

Mensenrechten zijn in de context waarin BNG Bank werkt zo goed geborgd, dat de bank er in haar eigen dienstverlening en bedrijfsvoering in directe zin geen bijzondere aandacht aan hoeft te geven. Dit geldt voor het *investerings- en inkoopbeleid*, het *verbod op discriminatie*, de *vrijheid van vereniging en collectieve arbeidsonderhandeling* en het *veiligheidsbeleid*. Ook *kinderarbeid*, *gedwongen en verplichte arbeid* en *rechten van de inheemse bevolking* zijn geen issues. Indirect krijgen mensenrechten aandacht in het beleggingsbeleid van BNG Vermogensbeheer, dat haar klanten specifieke mandaten en beleggingsfondsen met een duurzaam karakter aanbiedt. Dit is in het beleid van de bank een aspect van het thema verantwoorde groei. Indirect zijn mensenrechten ook aan de orde bij de nagestreefde vergroting van duurzame inkoop. BNG Bank wil geen gelden opnemen van partijen waartegen de Verenigde Naties sancties hebben uitgevaardigd.

BNG Bank maakt geen gebruik van methoden voor *marketingcommunicatie* voor de promotie van haar producten. Wel streeft de bank met het BNG Cultuurfonds naar naamsbekendheid in de publieke sector. Het Cultuurfonds ondersteunt projecten op het gebied van kunst en cultuur die van betekenis zijn voor gemeenten en reikt vijf jaarlijkse prijzen op dit terrein uit. Het Cultuurfonds heeft een onafhankelijk bestuur en stelt zelf zijn beoordelingscriteria vast.

Dimensie Milieu

Maatschappelijk verantwoord ondernemen is niet geloofwaardig zonder een eigen milieubewuste bedrijfsvoering. De impact van BNG Bank uit hoofde van haar eigen bedrijfsvoering op het milieu is echter klein. In absolute termen is de bank geen grootverbruiker van *materialen*, *energie* en *water*. *Biodiversiteit* is geen bijzonder aandachtspunt, evenmin als *transport*. De *productie van luchtmissies*, *afvalwater* en *afvalstoffen* is in absolute termen gering en de milieubelasting van haar *producten en diensten* (vrijwel) nihil. *Naleving* van relevante wet- en regelgeving is vanzelfsprekend en dienstbaar aan het behoud van de goede reputatie van de bank. Toch brengen de verwachtingen van klanten, aandeelhouders en overheid met zich mee, dat de bank verantwoording aflegt over haar eigen prestaties op dit punt. Als kernindicator is de CO₂-footprint (EN16) gekozen, omdat daarin de belangrijkste milieubelastende effecten van het BNG-bedrijf (luchtmissies) tot uitdrukking komen en omdat deze indicator de relatieve prestatie van BNG Bank ten opzichte van andere instellingen zichtbaar maakt.

Coördinatie van een milieubewuste bedrijfsvoering berust bij het organisatie-onderdeel Facilitaire Zaken. Bij de uitvoering zijn verschillende afdelingen betrokken, afhankelijk van het onderwerp. De bank meet onder meer (de ontwikkeling van) haar

Datum

1 maart 2013

Onze referentie

1450451

Pagina

15 van 16

energieverbruik, afvalstromen en afgelegde zakelijke kilometers per leaseauto en vliegtuig. BNG Bank gebruikt groen opgewekte stroom. Het beleid en de ambities van BNG Bank op het gebied van milieubewuste bedrijfsvoering worden jaarlijks vastgesteld. Sturing vindt plaats op verkleining van de CO₂-voetafdruk en van de hoeveelheid ingekocht papier. Ook vergroting van duurzame inkoop krijgt aandacht.

Datum

1 maart 2013

Onze referentie

1450451

Pagina

16 van 16